

Sygn. akt V GC 474/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy w Ostrołęce V Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Andrzejewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Mierzejewska

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2015 roku w Ostrołęce

na rozprawie sprawy z powództwa

GMINY (...) (**NIP (...)**)

przeciwko

(...) Sp. z o.o. w R. (KRS (...))

o zapłatę 6 150,00 zł

orzeka:

1. zasądza od pozwanego (...) Sp. z o.o. w R. na rzecz powoda GMINY (...) kwotę 6 150,00 zł (sześć tysięcy sto pięćdziesiąt złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 03 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty;
2. tytułem zwrotu kosztów procesu zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1508,00 zł, w tym kwotę 1200,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

SSR Anna Andrzejewska

Sygn. akt V GC 474/15

UZASADNIENIE

Powód Gmina (...) w pozwie skierowanym przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 6.150,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty, jak również o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego żądania powód wskazał, że 10 lipca 2014 roku zawarł z pozwanym umowę nr (...), której przedmiotem była dostawa i montaż trybun na Stadionie Miejskim w W. przy ul. (...). Pismem datowanym na dzień 12 września 2014 roku powód poinformował pozwanego o wadach w wykonanym przedmiocie umowy i wezwał do dostarczenia obliczeń konstrukcyjnych i dokumentacji potwierdzającej zgodność montowanych trybun z projektem budowlanym i specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót. Pozwany w piśmie z dnia 15 września 2014 roku wyjaśnił przyczyny wad i zobowiązał się do ich usunięcia w terminie do 24 września 2014 roku. Po stwierdzeniu przez inspektora nadzoru inwestorskiego różnic pomiędzy wymaganym a wykonanym przedmiotem umowy i braku stosownej dokumentacji technicznej i w związku z nieusunięciem wad powód wezwał pozwanego, najpierw pismem z dnia 24 września 2014 roku do zakończenia montażu trybun i dostarczenia kompletnej dokumentacji, a następnie pismem z dnia 29 września 2014 roku do wykonania umowy w sposób zgodny z projektem,

umową, SIWZ i STWiOR określając termin do 2 października 2014 roku. Po bezskutecznym upływie tego terminu powód pismem z 3 października 2014 roku odstąpił od umowy nr (...) z dnia 10 lipca 2014 roku oraz wezwał pozwanego do demontażu i zabrania nienależycie wykonanego przedmiotu umowy, które to wezwanie ponowił w dniach 16 i 31 października 2014 roku. Wobec braku reakcji pozwanego powód powierzył demontaż trybun podmiotowi zewnętrznemu, który obciążył powoda należnością w kwocie 6.150,00 złotych tytułem demontażu trybun i przewozu elementów trybun do hali magazynowej (...) w W. (faktura nr (...) z dnia 21 listopada 2014 roku). Powód uregulował należność wynikającą z w/w faktury i wystawił fakturę VAT nr (...) obciążając pozwanego kosztami wynikającymi z demontażu i przewozu trybun. Pozwana nie uregulowała tej należności.

Referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Wyszkowie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 16 czerwca 2015 roku w sprawie I Nc 283/15 orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwany (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. zaskarżył nakaz zapłaty w całości i podnosząc zarzut niewłaściwości miejscowej i rzeczowej Sądu Rejonowego w Wyszkowie wniósł o oddalenie powództwa wobec braku podstaw roszczenia powoda. Wniósł też o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany przyznał, że zawarł z powodem umowę nr (...) z dnia 10 lipca 2014 roku, której przedmiotem była dostawa i montaż trybun na Stadionie Miejskim w W. przy ul. (...). Wskazał, że przedmiot umowy został wykonany, z wyjątkiem podestu krat (...), który posiadał nieistotną wadę, a przez pozwanego zostały podjęte działania celem usunięcia wady. Pozwany pismem z dnia 15 września 2014 roku poinformował powoda, że brakujące części zostaną dostarczone i zamontowane, jednak powód nie wyraził zgody na usunięcie wad do dnia 7 października 2014 roku. Pismem z 3 października 2014 roku pozwany zwrócił się do powoda o udostępnienie mu przedmiotu umowy celem usunięcia wad wskazując, że roboty zostaną wykonane w terminie dwóch dni i przekazane do odbioru. Pismem z 9 października 2014 roku pozwana poinformowała powoda, że jego odstąpienie od umowy mocą oświadczenia dnia 3 października 2014 roku jest nieuzasadnione i nieskuteczne. Jednocześnie twierdził, że powód oświadczeniem tym odstąpił od części niezrealizowanej łączącej strony umowy o dzieło (wzmocnienia podestu – krat (...)). Zdaniem pozwanego wykonany przedmiot umowy, z uwagi na złożone oświadczenie o dostąpieniu od części umowy, stanowi własność powoda, dlatego żądanie kwoty określonej pozwem tytułem zapłaty za fakturę VAT nr (...) jest bezpodstawne.

Sąd Rejonowy w Wyszkowie postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2015 roku w sprawie I C 681/15 stwierdził swoją niewłaściwość i sprawę przekazał Sądowi Gospodarczemu – Sądowi Rejonowemu w Ostrołęce.

Sąd ustalił, co następuje:

W niniejszej sprawie bezsporne pozostawało, że powód (jako zamawiający) i pozwany (jako przyjmujący zamówienie) w ramach realizacji przez powoda inwestycji pn. „Przebudowa stadionu przy ul. (...) – etap II – dostawa i montaż nowych trybun” w dniu 10 lipca 2014 roku zawarli umowę dostawy nr (...) (k. 8-9). Zgodnie z § 1 tej umowy pozwany zobowiązał się wykonać zamówienie polegające na dostawie wraz z montażem nowych trybun na Stadionie Miejskim w W. przy ul. (...) zgodnie ze złożoną ofertą przetargową. Stosownie do § 2 tej umowy dostarczenie, rozmieszczenie i instalacja przedmiotu zamówienia nastąpi do dnia 04.08.2014 roku. Wydanie przedmiotu zamówienia powodowi strony uzależniły od protokolarnego odbioru przedmiotu zamówienia (§ 4 umowy). Zgodnie z § 10 umowy w sprawach nieuregulowanych umową stron mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.

W dniu 17 września 2014 roku (data doręczenia – k. 10v) pozwany został poinformowany przez powoda pismem z dnia 12.09.2014 roku o stwierdzonym uginaniu ram w przejściach między sektorami oraz między rzędami siedzisk, a także o zmniejszonej wysokości trybun wraz z barierką wobec określonej w projekcie budowlanym na 271,0 cm oraz wezwany do dostarczenia obliczeń konstrukcyjnych na wszystkie elementy konstrukcyjne trybun do 15.09.2014 roku wraz z dokumentacją (k. 10).

W odpowiedzi pozwany w dniu 22 września 2014 roku poinformował powoda pismem z dnia 15 września 2014 roku, że projekt konstrukcji trybun zawiera elementy wzmacniające konstrukcję w przejściach między sektorami i pomiędzy przejściami i podczas montażu okazało się, że brakuje elementów wzmacniających, ponieważ nikt z montażystów nie

zauważył braku wsporników. Oświadczył jednocześnie, że brakujące części zostaną dostarczone i zamontowane w najbliższym możliwym terminie do dnia 24.09.2014 roku (k. 12, 63).

Po stwierdzeniu przez inspektora nadzoru w dniu 23 września 2014 roku braku zamontowanych podestów komunikacji między sektorami, nadmiernych ugięć krat (...) osadzanych w kątowniku stalowym ułożonych między rzędami siedzeń i w ciągach komunikacyjnych oraz niezgodności z projektem parametrów krat (k. 13) powód w dniu 26.09.2014 roku (data doręczenia - k.14v) poinformował pozwanego pismem z dnia 24.09.2014 roku o tym, że do dnia sporządzenia tego pisma nie zostały zamontowane podesty komunikacyjne między sektorami i nie została dostarczona dokumentacja techniczna. Jednocześnie wezwał pozwanego do natychmiastowego dostarczenia kompletnej dokumentacji technicznej i do zakończenia montażu trybun (k. 14).

Pismem z dnia 29 września 2014 roku (doręczonym pozwanemu w dniu 01.10.2014 roku –k. 16v) powód wyznaczył pozwanemu termin do 02.10.2014 roku do wykonania przedmiotu umowy zgodnie z projektem, umową, SIWZ, STWiOR i poinformował, że w przypadku niezastosowania się do tego żądania złoży oświadczenie o odstąpieniu od umowy (k. 16).

W dniu 3 października 2014 roku powód złożył oświadczenie, że działając na podstawie art. 611 kc odstępuje od umowy z dnia 10 lipca 2014 roku na dostawę wraz z montażem nowych trybun na Stadionie Miejskim w W. (k. 18).

Pismem z dnia 3 października 2014 pozwany zwrócił się z prośbą o umożliwienie mu wykonania umowy oświadczając, że jej zakończenia niezbędne są jeszcze dwa dni, gdyż niezbędne jest wzmocnienie podestu – krat (...), co zostało już zlecone. Jednocześnie określił powodowi termin do 7 października 2014 roku na zajęcie ostatecznego stanowiska oświadczając, że po tym terminie odstąpi od umowy. Zaznaczył też, że po ewentualnym odstąpieniu od umowy przedmiot umowy nie zostanie usunięty z placu budowy, gdyż nie jest możliwe jego użytkowanie - jest przedmiotem zabudowanym i nie ma możliwości zastosowania na innym obiekcie (k. 65).

Pismem z dnia 9 października 2014 roku pozwany zakwestionował zasadność odstąpienia powoda od umowy, gdyż pozwana wykonała cały przedmiot umowy za wyjątkiem podestu-krat (...), który okazał się wadliwy wskazując, że podjęte zostały działania celem usunięcia tej nieistotnej wady. Jednocześnie poinformował powoda, że oświadczenie powoda o odstąpieniu traktuje jako oświadczenie o odstąpieniu od części niezrealizowanej umowy, a nadto, że nie usunie zrealizowanego dzieła w określonym terminie 10 października 2014 roku, gdyż z uwagi na złożone oświadczenie stanowi ono własność powoda (k. 66-67). Stanowisko to pozwany podtrzymał również w piśmie z dnia 21 października 2014 roku (k. 68-69).

Pismem z dnia 16 października powód wyznaczył pozwanemu ostateczny termin do demontażu i zabrania przedmiotu zamówienia do 22.10.2014 roku oraz ponownie poinformował, że w przypadku niewykonania demontażu w tym terminie, zostanie on zlecony firmie zastępczej, a elementy zostaną złożone w depozycie, zaś kosztami tych czynności zostanie obciążony pozwany (k. 20).

W dniu 4 listopada 2014 roku powód po raz kolejny wezwał pozwanego do demontażu i usunięcia wadliwie wykonanych trybun z terenu Stadionu Miejskiego określając w tym zakresie pięciodniowy termin wraz z informacją, że w przypadku niezastosowania się do tego wezwania dokona powyższych czynności we własnym zakresie, a kosztami demontażu i usunięcia trybun obciąży pozwanego (k 21).

Powód zlecił wykonanie demontażu trybun G. G. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) w miejscowości R., który za wykonane prace obejmujące demontaż ustawionych trybun na stadionie miejskim przy ul. (...) w W. i przewóz elementów trybun oraz złożenie w/w elementów w hali magazynowej (...) wystawił fakturę VAT nr (...) z dnia 21.11.2014 roku na kwotę 6.150,00 złotych (k. 23-24).

W dniu 19 grudnia 2014 roku powód pozwanemu wystawił fakturę nr (...) na kwotę 6.150,00 złotych płatną do 02.01.2015 roku wskazując w opisie, iż stanowi ona refakturę za opisane wyżej prace (k. 25) o czym poinformował pozwanego w dniu 22.12.2014 roku (data doręczenia – k. 27) pismem z dnia 19 grudnia 2014 roku (k. 26).

Powyższe okoliczności wynikają z dokumentów zaofiarowanych przez obie strony i nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd zważył, co następuje:

Zawartą przez strony umowę na podstawie której pozwany zobowiązany był do dostarczenia, rozmieszczenia i montażu zamówionych trybun należało zakwalifikować jako umowę o dzieło. Zgodnie z art. 627 kc przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Mając na uwadze zdarzenie na podstawie którego powód uzasadniał w niniejszej sprawie żądanie zapłaty (zwrot kosztów powstałych w związku z odmową odbioru wadliwie wykonanego przez pozwanego przedmiotu umowy po odstąpieniu przez powoda od tej umowy) zasadniczą kwestią wymagającą wyjaśnienia i prawnej oceny była w niniejszej sprawie skuteczność odstąpienia powoda od zawartej z pozwanym umowy. Nie budziło przy tym wątpliwości, że pozwany wadliwie wykonywał dzieło. Poprawność wykonania i jego zgodność z dokumentacją i umową kwestionował powód w licznych pismach kierowanych do pozwanego już od 17 września 2014 roku w których domagał się dostarczenia dokumentacji technicznej i zakończenia montażu trybun wskazując stwierdzone wadliwości. Sam pozwany przyznał, że podczas montażu trybun zabrakło mu elementów wzmacniających i zobowiązał się do usunięcia tych wad w terminie do 24.09.2014 roku (k. 12, 63). Nieusunięcie przedmiotowych wad przez pozwanego w określonym następnie dodatkowo przez powoda terminie do 02.10.2014 roku (k 16) stanowiło podstawę złożenia pozwanemu oświadczenia woli o odstąpieniu od umowy.

W celu oceny skuteczności odstąpienia powoda od umowy istotne było na jakim etapie wykonania dzieła powód złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy. W tym zakresie ustalenia wymagało w szczególności czy dzieło zostało ukończone i powodowi wydane zanim wzywał on pozwanego do usunięcia wad i złożył mu oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Dopiero te ustalenia pozwolą na dokonanie koniecznej subsumpcji tych okoliczności do norm prawa materialnego. Zależnie bowiem od wyniku tych ustaleń zastosowanie znajdzie albo przepis art. 636 § 1 kc albo przepis art. 637 § 2 kc (obowiązujący do dnia 24.12.2014 roku).

Mając na uwadze treść § 4, § 7 ust. 3 umowy nr (...) z dnia 10 lipca 2014 roku stwierdzić należy, że oddanie dzieła było związane z jego odbiorem. Wprawdzie strony w umowie nie ustaliły szczegółowych zasad owego odbioru, jednak w tym zakresie dyspozycja art. 643 kc przesądza, że przyjmujący zamówienie winien wydać dzieło zamawiającemu. Zasady doświadczenia życiowego nakazują przy tym przyjąć, że „wydanie” wymaga zawiadomienia o gotowości do dokonania tej czynności. Analiza materiału dowodowego (wzajemnej korespondencji stron) jednoznacznie wykazuje, że pozwany nie informował powoda o swojej gotowości do przekazania dzieła, wskazywał jedynie, że potrzebuje więcej czasu na jego ukończenie. Oznacza to, że w chwili podejmowania przez powoda działań zmierzających do usunięcia wadliwości wykonanych prac, dzieło nie było ukończone zgodnie z umową i nie zostało mu wydane. W tej sytuacji do oceny skuteczności oświadczenia o odstąpieniu od umowy i okoliczności towarzyszących jego złożeniu ma zastosowanie art. 636 § 1 kc.

Art. 636 § 1 kc nie wprowadza rozróżnienia, w przeciwieństwie do art. 637 § 2 kc, na wady istotne i nieistotne. Pozwala więc na podejmowanie przez zamawiającego działań korygujących proces wykonania dzieła w każdym wypadku stwierdzenia dopuszczenia się przez wykonawcę odstępstw od warunków umowy lub właściwości, jakie musi mieć przedmiot wykonawczy umowy o dzieło. Dlatego stwierdzenie, że dzieło jest wykonywane wadliwie (co dotyczy każdej wadliwości, a nie tylko istotnej i obniżającej jej wartość bądź użyteczność) uprawnia zamawiającego do wezwania wykonawcy, aby zmienił sposób wykonania dzieła i je wykonał zgodnie z umową i jego właściwościami, przez które w tym wypadku trzeba rozumieć również zgodność z ustalonymi normami, jakim powinny odpowiadać konstrukcje takie, jakie pozwany wykonywał u powoda.

Sam pozwany przyznał, że brak elementów wzmacniających wynikał z błędów (nieuwagi) montażystów działających na zlecenie pozwanego. Na uginanie ram w przejściach między sektorami i między rzędami siedzisk powód zwracał uwagę

pozwanemu pismem z dnia 12.09.2014 roku, zaś pismem z dnia 24.09.2014 roku wskazał na brak zamontowania podestów komunikacyjnych między sektorami. Jednocześnie powód wzywał pozwanego do usunięcia stwierdzonych wad określając w tym celu termin. Zdaniem Sądu powód zasadnie wskazywał na wadliwy sposób wykonywania dzieła i żądał zmiany sposobu jego wykonania. Bezspornie pozwany nie zastosował się do wezwania powoda pomimo niekwestionowania stwierdzonych wad i przedłużania mu przez powoda terminu do zmiany sposobu wykonania dzieła. Taka postawa pozwanego, który z jednej strony deklarował zamontowanie wsporników w terminie kilku dni (k. 63, 64), a następnie nie realizował swoich deklaracji, po czym ukończenie dzieła uzależniał od stanowiska powoda określając mu w tym celu termin z zagrożeniem odstąpienia od umowy (pismo z dnia 03.10.2014 roku –k. 65), wyrażała wolę pozwanego, która w okolicznościach tej sprawy musi być rozumiana jako odmowa zmiany sposobu wykonania dzieła. Bezspornie jednak pozwany nie zmienił sposobu wykonania dzieła, w rozumieniu art. 636 § 1 kc, w określonym mu w tym celu terminie. Powód mógł zatem skutecznie od umowy odstąpić, a jego decyzja ma oparcie w regulacji przyjętej w art. 636 § 1 kc.

Odstąpienie od umowy powoduje skutki określone w art. 494 § 1 kc. Zgodnie z tym przepisem strona, która odstępuje od umowy wzajemnej, obowiązana jest zwrócić drugiej stronie wszystko, co otrzymała od niej na mocy umowy, a druga strona obowiązana jest to przyjąć. Strona, która odstępuje od umowy, może żądać nie tylko zwrotu tego, co świadczyła, lecz również na zasadach ogólnych naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania. Zatem umowa staje się nieważna ex tunc, co oznacza, że strony zobowiązane są zwrócić sobie wszystko co świadczyły. Powód może zatem uchylić się od zapłaty wynagrodzenia, jednakże zobowiązany jest także do zwrotu wykonanego przez pozwanego dzieła. Jak trafnie wskazał Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 2 czerwca 2010 roku w sprawie I ACa 334/10 (POSAG 2010/3/45-60, LEX nr 653709) mimo, że zwrot wadliwej rzeczy stanowi realizację uprawnień pozwanego, powód zgłaszając roszczenia z tytułu odstąpienia od umowy wzajemnej w ramach własnego roszczenia powinien zaoferować zwrot wzajemnego świadczenia.

Jak wskazuje wzajemna korespondencja stron, powód wzywał bezskutecznie pozwanego do odbioru dzieła. Pozwany kategorycznie i konsekwentnie odmawiał odbioru wskazując na nieskuteczność oświadczenia woli powoda o odstąpieniu od umowy, a nadto na brak możliwości wykorzystania ich w innym miejscu. W tych okolicznościach powód zlecił osobie trzeciej demontaż trybun wykonanych przez pozwanego i przewiezienie ich do hali magazynowej, co naraziło go na koszty stanowiące cenę tego zlecenia w kwocie 6.150,00 złotych (k. 23-24). Powyższe stanowi szkodę powoda związaną z niewykonaniem zobowiązania przez pozwanego. Przepis art. 494 § 1 kc uprawnia odstępującego od umowy także do żądania naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania. W tym zakresie znajduje zastosowanie art. 471 kc. Taki pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 maja 2005 roku w sprawie III CK 586/04 (LEX nr 407133), który należało podzielić. Należne odstępującemu od umowy odszkodowanie powinno kompensować całą szkodę (damnum emergens i lucrum cessans), do jakiej doprowadziło niewykonanie zobowiązania, jak również koszty poniesione po odstąpieniu od umowy. W sprawie wykazane zostały przez powoda wszystkie przesłanki warunkujące powstanie odpowiedzialności kontraktowej pozwanego, tj. : 1) szkoda wierzyciela w postaci uszczerbku majątkowego; 2) okoliczność, że szkoda była spowodowana niewykonaniem lub nienależyte wykonanym zobowiązaniem przez dłużnika; 3) związek przyczynowy między faktem nienależytego wykonania lub niewykonania zobowiązania a poniesioną szkodą. Zauważyć przy tym należy, że w art. 471 kc zawarte jest domniemanie, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nastąpiło wskutek okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Tego domniemania pozwany nie obalił. Powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 6.150 złotych w terminie do 02.01.2015 roku (k. 25-27). Od upływu tego terminu powstał stan opóźnienia pozwanego w spełnieniu świadczenia (art. 481 § 1 kc). Dlatego od dnia następnego przypadającego po dniu wyznaczonym jako termin spełnienia świadczenia zasądono powodowi należne odsetki ustawowe od zasądzzonego świadczenia głównego.

Bez wpływu na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie pozostał przywołany w uzasadnieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 11 kwietnia 2013 roku w sprawie I ACa 75/13 (LEX nr 1314854), który wydany został w oparciu o odmienny stan faktyczny i inną podstawę prawną roszczenia tam analizowanego.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji na mocy art. 494 § 1 kc w zw. z art. 471 kc w zw. z art. 636 § 1 kc.

O kosztach procesu orzeczono w myśl zasady odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 kpc). Na koszty procesu składa się kwota 308 złotych tytułem zwrotu kosztów opłaty sądowej i kwota 1.200 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, której wysokość została ustalona na podstawie § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 ze zm.). Pełnomocnik powoda nie wykazał, aby poniósł koszty opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.